

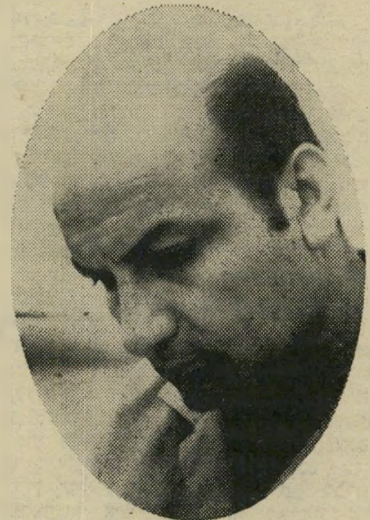
מדוע הייתי עצור ללא משפט 15 חודש

מעצרי המינהלי, אשר נמשך 15 חודשים, העסיק לא במעט את העיתונות הישראלית, והלא-ישראלית. רוב העיתונות בארץ ניפחה את הבעייה לכדור שלג ענק. יותר מזה: הוגים מסויי-מים ניצלו את ההזדמנות כדי להתקיף את חוגי הקידמה בארץ, השוללים את תקנות ההגנה לשעת חירום הבריטיות ואת אלה שכתבו או הפגינו נגד המעצרים מינהליים. העניין התפתח עד אשר כמה עיתונים העלו כל מיני אש-מות נגדי: „המכתב היה מיועד למשו-רר אליאסמר. המכתב כלל הוראות ל-סופר מלוד...“

משום כך מצאתי לנכון לפרסם את גירסת שלי.

„אבקשך — לך ללוד. ליד התחנה, ישנו אדם ששמו פאוזי יוסף אליאסמר. הוא מקבוצת אל-ארד. ותסדר את ה-עניינים עד... שם.“ (לפני הסוף, היתה מילה שלא פוענחה במכתב המקורי). זה היה המשפט היחיד שנע אל במכתב. בגלל משפט זה ישבתי 15 חודש דשים במעצר מינהלי — והגני מתקרב לסיום השנה שנועדה לי למעצרי-בית בשעות הלילה, וריתוק לעיר לוד ולבית הורי במשך היום.

כמה שאלות התעוררו אצל חוקרי: (1) כיצד ידעו שולחי המכתב את הכתובת שלך?

אדיאסמר

פעצתי ביום 18 לאוגוסט 1969, בשעה 3.45 לפנות בוקר, בבית הורי בעיר לוד. אותו זמן הייתי בבית הורי, כי אחי הצעיר בא מקפריסין לחופשת מו-לדת — בפעם הראשונה מזה ארבע שנים — וכן לבקר את אחי החולה. באותה תקופה התגוררתי בת"א, ולא נמצאתי בבית הורי אלא לפעמים. נערך חיפוש בבית, נלקחו ניירות וספרים שלי. החיפוש נמשך כשעתיים. מעצרי בוצע עשרה ימים אחרי שהי-פיע ספר השירים הראשון שלי — אשר עבר כמונן צנורה מדוקדקת.

כבר בשלב הראשון של החקירה, ש-התנהלה ברחובות, הוצע לי לעזוב את הארץ. סירבתי. בחקירה נאמר לי, כי אני שייך לחזית העממית של ד"ר חבש, וכי „יש להם עובדות חותכות לכך“. החקירה התנהלה בצורה גסה, בליווי קללות, שימוש בדיים, ורגליים, והש-פלה. באותו יום הועברתי למוסקובה בירושלים. הוכנסתי לבידוד מוחלט.

החקירה בירושלים לא היתה שונה מזו שברחובות. רק דבר אחד השתנה: הפסקתי להיות שייך לחזית העממית. עכשיו ייחסו אלי השתייכות לתנח. בכל זאת הוצע לי לעשות עיסקה ולעזוב את הארץ. סירבתי.

החקירה נמשכה 72 שעות בלבד. בי-48 השעות הראשונות נחקרתי על עצם העניין — דהיינו, על המכתב. בשאר הזמן נחקרתי על קשרי עם כל מיני אנשים, ועל יצירותי הספרותיות, מא-מירי הפוליטיים, ועל מכתב ששלחתי למשוררת פרואה טוקאן משכס.

כאן, לראשונה, סיפרו לי שרותי הבי-טחון לא נתפס אדם שחזר מירדן ואיתו מכתב המיועד לאדם בגדה המערבית ובמכתב הוראה להתקשר איתי. ביקש-תי לראות את המכתב. הביאו לי צילום של המכתב. הוא היה כתוב בערבית גרועה, ובאמת היה מיועד לאיש מהגדה, והותם על-ידי אדם בשם ראע'ב אבו-ראס, שמעולם לא שמעתי עליו.

במכתב היו הוראות לאותו איש, שלא ננעו אלי במאומה. בין היתר היו שם הוראות לחסל אדם מסויים שמשתף פעולה עם כוחות הכיבוש, לעקוב אחר פלוני החשוד כמשתף פעולה, על כסף שנשלח, וכו'. בסוף המכתב היה המש-פט הבא, שאני מעתיק מן הנוסח ש-הגישו אנשי הביטחון לבית-המשפט ה-גבוה לצדק, בגנ"ץ שהיגשתי לאחר שיחורוי:

(2) מדוע אתה ולא אחר? הלא יש הרבה אנשים שחושבים כמוך.
(3) האם לדעתך השתלם להם לסכן את החוליה שלהם כדי להתקשר איתך?
● לגבי השאלה הראשונה, עניתי לחוקרי, שזה לא קשה להשיג את הפר-טים שהוכרו במכתב. זה שאני תושב לוד (למרות שזוה עשר שנים הפסקתי לגור בלוד, וזוה ארבע שנים אפילו אי-ני נמנה עם תושביה לפי מירשם התו-שבים). לא היה סוד. בהתחלת חיי הספרותיים הייתי חותם „פאוזי יוסף אליאסמר — תחנת הרכבת לוד“. גם אחי חתמה על מאמריו באותה צורה. מאמרי ושירי הועתקו בעיתונות בארצות ערב, עם החתימה והכתובת.

● מדוע אני ולא אחר: מאין לי לדעת? ומאין יודעים החוקרים שרק לי קרה מקרה כזה? ייתכן שנעשו נס-יונות להתקשר גם עם אחרים? מאין לי שלא היו נסיונות להתקשר גם עם יהודים? זה שהמקרה שלי הוא שנתפס, עדיין אינו אומר שהוא היחיד.

● לשאלה השלישית: איני יודע אם הם יודעים מה משתלם להם ומה לא? ספק אם אנשים השולחים מכתב כזה, ובצורה בה נשלח, יודעים מה משתלם להם.

ההנחה שלי: נניח שהמכתב אכן היה קיים (יש לי מקום להטיל ספק בכך). כנראה הגיע שולחו למסכנה, לפי ה-דברים שכתבתי ושפורסמו, ומברובם הם דברי ביקורת על המשטר, ומאבק למען זכויות הערבים בארץ — כי לפחות לא אמסור את האדם הזה לשלטונות, אם יתקשר אתי. הנחה שנייה: אולי היה

משתלם להם לסכן אנשים בכדי לנסות לצרף אותי לשורותיהם.

החוקרים הצילו בפני שני אני שים, וטענו כי הם קשורים לעניין. האחד היה זקן שכינו אותו חאג'. ה-חאג' הזה הוכנס לחדר החקירות ככוונה כאשר הייתי לבדי שם. ישבנו שנינו בלי שאחד מאיתנו יפצה את פיו, לא חח-לפנו מילה. לאחר זמן קצר נכנס החו-קר, אשר התנהג אל החאג' באדיבות רבה. בכל זאת הרגשתי כי החאג' שבור, מבחינה נפשית. ראיתי סימני עיניים על ידיו וצווארו. הוא שאל אותי: „חאג', מה היה כתוב במכתב שנת-פס איתך?“

„היה כתוב שאתקשר עם יוסף אל-אסמר“, ענה האיש.
יוסף אליאסמר הוא שמו של אבי. החוקר עמד על הטעות, ותיכף אמר כי זה לא חשוב, שבלאו הכי זה כתוב במכתב.

תשובתו של הזקן הדהימה אותי. לא בגלל הטעות, אלא בגלל זה שחאג' התחיל ישר בעניין שלי, ופסח על שאר הדברים, שמהווים 98 אחוז מהמכתב. „חאג', האם מכיר אתה את פאוזי?“ „לא.“ „האם ניסית להתקשר איתו?“ „לא.“

האדם השני שהובא בפני היה בחור כה-יעור, אשר טען כי הוצע לו לנסוע ללוד כדי לחפש אם יש שם אדם בשמי, אך הוא סירב. הוא טען בפני החוקרים, ובפני, כי אינו מכיר אותו, ולא ראה אותי מעולם.

החקירה עברה למישור אחר, לאחר 48 שעות. נחקרתי על קשרי עם כל מיני קבוצות יהודיות שאני קרוב להן. על עבודתי בהזא-אל-עאלם, על הקשרים שלי עם כל מיני יהודים. הם ניסו להוריד מערכם של אנשים אלה, ע"י המטרת קללות עליהם.

נחקרתי על המכתב ששלחתי — בדו-אר רגיל — למשוררת משכס, מדואה טוקאן, לאחר ביקורה אצל שר הבי-טחון בביתו. אני גינתי בזמנו צעד זה. עכשיו נשאלתי: „מדוע לא כתבת שירים על הילדים היהודיים אשר נהרגו בפיצוץ במחנה יהודה בירושלים?“

בסיום החקירה, הוצע לי שוב לעזוב את הארץ. שוב סירבתי. לאחר מכן נש-לחתי למעצר מינהלי, בו שהיתי 15 חו-דשים. גם במעצר הוצע לי מטעם ה-ש.ב. לעזוב את הארץ. שוב סירבתי.

לסיכום: אפילו נצא מהנחה כי המכתב באמת היה קיים — ברצוני לשאול:

האם בגלל שקבוצת אנשים, מפלגה, ארגון, ואפילו מחתרת, נמסה להתקשר עם אזרח כדי לשכנע אותו להצטרף אליהם — אפשר להאשים את האזרח? האם אין הבדל בין נסיון התקשרות — לבין הסכמה לכך? על אחת כמה וכמה, כאשר מעולם לא התקשרו עמי? אני מאמין (ביציאה מחנחה שהמכ-תב אכן היה קיים) שאנשים אלה התי-כוונו להתקשר איתי ולנסות לצרף או-תי לארגונם. האם אני צריך לשלם מחיר כה יקר — על דבר שלא היה לי חלק בו? מסקנתי היא איפה חדי-משמעות. מע-צרי, הנבלתי וריתוקי, אינם אלא תו-צאה של עמדותי הפוליטיות, ולא בגלל שום סיבה אחרת.

פאוזי אדיאסמר, לוד

(המשך מעמוד 8)
דנטים בעולם יעושים כיום מהפכות כדי להילחם בגזענות של הוריהם — הסטרי דנטים בישראל ממשיכים את גגע הגזענות של הוריהם וממשלתם הלאה, לדור הבא.
עתימאן נסאר, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

לא

לזנות

מזועזעים אנו ומאוכזבים על ששר החוץ אבא אבן העניק ביום 25 בספטמבר מדל-יה של גבורה לרונלד ריגן, מושל קלי-פורניה. עמדותיו הפוליטיות של ריגן נוג-דות באופן ברור את הערכים היהודיים של צדק סוציאלי ובתיכונן הסעד והחינוך מת-עלמת מדיניותו הריאקציונית באופן עקבי מן הצרכים הדחופים של העניים והמיעו-רים במדינה.

אנו רואים בהענקה זו דוגמא למנטליות של-הגטו, שאין לה מקום במדינת ישראל או בקרב יהודי אמריקה. ישראל והתפוצות הם כוזב אוהבים; כל אחד מהם זקוק לבן-זוגו ומקבל ממנו את חיזוקו. כשמפר האחד את אמוניו וזונה אחר מאהבים אחרים, גשברים היחסים בי-ניהם ושניהם נמצאים מפסידים.

הגיע הזמן שישראל תחדל להגניח שאין ליהדות העולם שום רגישויות מוסריות או צרכים פוליטיים, ממש כשם שאנו מנסים להקריב קורבנות למען צרכי ישראל, כך חייבת ישראל ללמוד להתייחס ברצינות לחיינו הקהילתיים והפוליטיים. מעשים כגון אלה פוגעים בשרשי כבודה העצמי של הקהילה היהודית ומערערים את עצמאותנו כעם. הענקה זו לריגן מפלגת את קהילתנו ומרחיקה יהודים פרוגרסיביים מתמיכה ב-ישראל.

האיחוד היהודי הרדיקלי, ברקלי.
הקהילה היהודית הרדיקלית, לוס אנג'לס.

הבונים, סן-פרנסיסקו.
הקומנה היהודית, ברקלי.

חנה ואמס (מימין)

מי

היפהפייה?

במדור קורא יקר, בגליון (העולם הזה 1777), התפרסמה תמונה של מעמדות ל-כתר מלכת המים במערכת. הייתי מבקש לדעת מהי היפהפייה הבלונדית הנמצאת קרוב לעדשת המצלמה? לא זכור לי שראיתי אותה בתחרות מלכת המים. האם היא השתתפה?

אברהם סעדי, תל-אביב.
היפהפייה הבלונדית היא חנה ואמס, והיא השתתפה וחצי.

קוראים השוחחים מכתבים מתבקשים לנחם אותם בקצרה. עדיפות ניתנת למצרפים תמרנות למכתביהם.